

CENTRUL PENTRU
COMUNICARE STRATEGICĂ
ȘI CONTRACARARE A DEZINFORMĂRII

IANUARIE 2026 RAPORT

**MANIPULARE INFORMAȚIONALĂ ȘI
REZILIENȚĂ DEMOCRATICĂ: REȚELE MALIGNNE ȘI
AMENINȚĂRI INFORMAȚIONALE PERSISTENTE**

Conform mandatului său, stabilit prin articolul 8 din Legea 242 din 31.07.2023, Centrul pentru Comunicare Strategică și Contracurare a Dezinformării (Centrul) desfășoară activități de identificare a acțiunilor de **manipulare a informațiilor și ingerințele străine (MIIS)** prin analizarea datelor online disponibile în spațiul public.

Aceste acțiuni sprijină realizarea misiunii de consolidare a eforturilor interinstituționale în lupta împotriva MIIS (eng: FIMI) care prezintă pericol sau pot periclita realizarea intereselor naționale inclusiv menținerea păcii, consolidare democrației, a coeziunii sociale, aderarea la Uniunea Europeană, întărirea economiei, sporirea rezilienței în contextul de securitate regional și întărirea sectorului apărare¹. În această ordine de idei, misiunea include protejarea evenimentelor majore care au loc pe teritoriul național, cum ar fi exercițiile democratice cheie (în special alegerile) sau evenimentele de amploare cu o puternică vizibilitate internațională.

Pentru a identifica acțiuni de MIIS, în conformitate cu amenințările informaționale identificate în perioada 2024-2025 în contextul scrutinelor electorale², Centrul a monitorizat activitățile ecosistemelor online și a rețelelor cu conexiuni cunoscute cu puteri străine ostile, sau cu entități fizice sau juridice alinate intereselor acestora. Această abordare operațională se bazează pe o analiză a modului de operare a adversarului în spațiul informațional (analiza comportamentală online).

Prezentul Raport are caracter public și este destinat partenerilor din mass-media, societatea civilă și mediul academic. Scopul său este de a oferi o înțelegere mai clară a tipologiei, complexității și persistenței operațiunilor de tip MIIS documentate de Centru. Raportul prezintă un set de cazuri documentate în perioada post-electorală, respectiv între 1 octombrie și 22 decembrie 2025.

Documentul nu conține informații sensibile, detalii privind instrumente analitice, surse, parteneri instituționali sau priorități operative. Cazurile prezentate sunt sintetizate astfel încât să servească exclusiv obiectivelor de conștientizare, educare și creștere a rezilienței actorilor civili.

¹ Conform Concepției de comunicare strategică și contracurare a dezinformării, a acțiunilor de manipulare a informației și a ingerințelor străine pentru anii 2024–2030, aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr. 416 din 22.12.2023.

² Pentru detalii, a se vedea publicațiile analitice publice pe www.stratcom.md, rubrica Publicații.

I. Contextualizarea atacurilor documentate

În perioada post-electorală, odată cu finalizarea alegerilor prezidențiale, parlamentare și a referendumului, Federația Rusă (FR) a intrat într-o etapă de reconfigurare a vectorilor și de **recalibrare a instrumentelor de manipulare**, urmărind în continuare obiectivul strategic de a bloca integrarea europeană și de a readuce Republica Moldova în zona sa de influență.

După alegerile Parlamentare din 28 septembrie, Centrul a continuat monitorizarea acțiunilor de tip MIIS într-un **context sensibil pentru Republica Moldova**, marcat de suprapunerea mai multor procese politice, instituționale și sociale cu relevanță strategică. Avansarea accelerată a parcursului european, agenda dinamică a reformelor asociate procesului de aderare, intensificarea cooperării cu partenerii occidentali și contextul electoral au sporit vizibilitatea Republicii Moldova pe arena geopolitică regională.

Acest context este **exploatat sistematic de Federația Rusă** și de rețelele sale de influență, care urmăresc menținerea Republicii Moldova într-o zonă de ambiguitate strategică, erodarea sprijinului public pentru integrarea europeană (atât în rândul cetățenilor din țară, cât și al diasporei), precum și diminuarea sprijinului public din statele europene față de extinderea UE. Operațiunile urmăresc, de asemenea, crearea unor condiții favorabile accederii la putere a unor forțe politice compatibile cu interesele Kremlinului. Aceste acțiuni nu vizează doar modificarea opțiunilor electorale pe termen scurt, ci mai ales remodelarea cadrului de percepție prin care cetățenii își evaluează statul, instituțiile și partenerii externi.

În același timp, **populația din statele UE** este vizată constant de manipulare informațională, cu scopul de a genera percepții negative despre Republica Moldova și, implicit, de a influența disponibilitatea liderilor europeni de a susține Chișinăul. În acest sens, în țările UE sunt promovate, prin actori proxy sau care simpatizează Federația Rusă, narative denigratoare la adresa Republicii Moldova.

Fundalul socio-politic este caracterizat de polarizare accentuată, vulnerabilitate economică persistentă, niveluri inegale de încredere în instituții și dependență ridicată de platformele digitale ca sursă principală de informare. Aceste elemente creează un teren fertil pentru narative care exploatează frica, frustrarea, sentimentul de nedreptate sau oboseală socială. În acest mediu, dezinformarea este rareori livrată sub forma unor falsuri evidente, fiind integrată în conținut aparent legitim, emoțional sau pseudo-critic.

Cazurile documentate și prezentate în acest Raport indică o **adaptare continuă a actorilor maligni** la măsurile de contracarare deja cunoscute public. Se observă o tranziție de la mesaje brute, ușor atribuibile, către operațiuni mai sofisticate și subtile: utilizarea surselor occidentale pentru legitimare, acoperiri comerciale sau civice, tehnologii de automatizare și inteligență artificială, microtargetare prin colectarea de date prin sondaje socio-politice online, precum și migrarea rapidă a infrastructurii digitale după expunerea acestuia pentru publicul larg.

În ansamblu, **atacurile MIIS analizate** trebuie înțelese ca parte a unui efort coerent, de lungă durată, orientat nu doar spre influențarea opiniei publice, ci și spre degradarea capacității societății de a distinge între informația legitimă și manipulare. Această dimensiune structurală a amenințării explică de ce un răspuns eficient nu poate fi fragmentat sau exclusiv reactiv, ci necesită coordonare, anticipare și implicare constantă la nivelul întregii societăți.

II. Cartografierea actorilor maligni și a TTP-urilor utilizate

Analiza cazurilor documentate în perioada post-alegeri 2025 indică existența unui **ecosistem malign divers**, care include:

- a. entități media aparent independente sau pseudo-media;
- b. rețele de conturi inautentice pe platforme sociale;
- c. infrastructuri digitale replicate și „migratoare”;
- d. entități comerciale sau civice utilizate ca acoperire;
- e. scheme financiare și de phishing cu componentă informațională.

Principalele Tactici, Tehnici și Proceduri (**TTP-uri**) observate includ:

1. amplificarea artificială a mesajelor prin rețele coordonate de conturi;
2. utilizarea conținutului generat sau asistat de inteligența artificială;
3. „spălarea informațională” prin intermediul unor surse aparent credibile, adesea plasate în occident;
4. migrarea rapidă a infrastructurii digitale pentru evitarea detecției;
5. exploatarea simbolurilor statului și a autorității publice;
6. combinarea dezinformării cu fraude financiare și colectare de date.

III. Operațiuni, obiective și metode principale de influență

Studiul de caz 1: Utilizarea infrastructurii afiliate Kremlinului în campanii de manipulare a populației Republicii Moldova. Rețeaua internațională pro-rusă STORM-1516

Obiectiv manipulatoriu

O astfel de metodă constă în utilizarea conturilor cu audiențe mari, în acest caz conturi cu zeci de mii de abonați și/sau care au o relație strânsă cu comunitatea lor, pentru a extinde distribuirea conținutului și a ajunge la un public mai larg.

Scopurile urmărite includ discreditarea Republicii Moldova la nivel internațional, afectarea imaginii și reputației externe a Moldovei și erodarea sprijinului partenerilor occidentali prin denigrarea capacității statului de a asigura un proces electoral democratic și un parcurs european sigur. Atacurile au vizat inclusiv lideri pro-europeni, în special în perioadele electorale și post-electorale.

Storm-1516 este o rețea de manipulare pro-rusă afiliată Kremlinului care produce și distribuie narațiuni fabricate (inclusiv deepfake-uri și materiale video regizate) și le amplifică printr-un lanț de distribuție cu conturi de unică folosință, conturi plătite și „spălarea” poveștii prin media terțe, urmată de amplificare de actori pro-ruși. Rețeaua este folosită pentru a testa, lansa și amplifica narative de manipulare prin mecanisme greu de atribuit direct unui stat. Storm-1516 funcționează prin crearea de conținut aparent jurnalistic sau civic (site-uri pseudo-media, „martori”, „denunțatori”, materiale video sau texte fabricate), care este ulterior injectat în ecosisteme informaționale vulnerabile și preluat de actori locali oportuniști, canale partizane sau rețele de amplificare pe social media. Această metodă este preferată deoarece reduce costurile operaționale, maximizează ambiguitatea atribuirii și permite adaptarea rapidă a mesajelor la specificul local, inclusiv în state cu piețe media fragile sau polarizate, precum Republica Moldova. În acest mod, rețeaua nu acționează neapărat ca un vector vizibil, ci ca un „furnizor de materie primă informațională” pentru campanii de manipulare care pot fi ulterior localizate, reciclate și normalizate în discursul public intern.

Rețeaua a fost menționată în raportul public post-electoral al Centrului și a continuat să fie monitorizată în perioada de după alegeri. În acest sens, au fost identificate temele din tabelul de mai jos ca fiind dominante în conținutul promovat de această rețea.

Temă	Mesaje exploatare (exemple de formulări/narațiuni)	Scop urmărit
Integrarea europeană	„UE înseamnă costuri, pierdere de suveranitate, dependență”; „aderare pe două viteze / drepturi reduse”	Erodarea sprijinului pentru UE / delegitimarea parcursului european,
„Cenzură occidentală” / platforme	„Telegram e ținta pentru că nu e controlabil”; „presiuni externe pentru blocări înainte de alegeri”; „ministerul adevărului”	Victimizare + mobilizare anti-UE / neîncredere în instituții,
Securitate (drone/incidente)	„steag fals”; „înscenare/propagandă”; ironizare a incidentelor	Confuzie, relativizare a riscurilor și a responsabilității FR,

Temă	Mesaje exploatare (exemple de formulări/narațiuni)	Scop urmărit
Militarizare / război	„Occidentul înarmează RM”; „RM e împinsă spre război”; escaladare	Frică socială + contestarea cooperării cu partenerii occidentali,
Trafic/arme și criminalitate	„rute de contrabandă cu arme Ucraina-RM-RO”; „arme pentru provocări/false flag” „fraudă / scenariu moldovenesc”; „asistența	Stigmatizarea RM + anxietate de securitate,
Alegeri / legitimitate	UE = eliminarea opoziției”; insinuări despre diaspora	Subminarea încrederii în procese democratice,
Control extern / ONG / media	„ONG-uri și media ‘dirijate’ de Occident”; „proiecte media = război informațional”	Delegitimarea actorilor pro-reformă și a sprijinului extern,
UTAG și tensiuni interne	„persecuție politică”; instrumentalizarea autonomiei pentru polarizare	Fragmentare internă + slăbirea coeziunii sociale.

Studiul de caz 2: Utilizarea organizațiilor civice și a think-tank-urilor occidentale aliniate ideologic cu Kremlinul ca vectori ai mesajelor manipulatorii ruse

Obiectiv manipulatoriu

În contextul Moldovei, obiectivul acestei tactici este subminarea încrederii în instituțiile europene și în parteneriatul cu UE, prin prezentarea măsurilor europene de protecție a proceselor democratice ca fiind forme de cenzură sau ingerință politică. Pe termen mediu, această tactică urmărește slăbirea sprijinului public pentru parcursul european, delegitimarea autorităților de la Chișinău și alimentarea suspiciunii față de corectitudinea proceselor electorale, fără a expune direct sursa reală a influenței.

Această tehnică de manipulare este aplicată prin utilizarea deliberată a unor surse occidentale aparent credibile (think-tank-uri, „experți”, rapoarte redactate în limbaj academic) pentru a introduce narrative ostile UE în spațiul informațional al Republicii Moldova fără a declanșa reacții de respingere. Prin preluarea și amplificarea coordonată a unor materiale analitice provenite din medii occidentale ideologic aliniate Kremlinului, actorii pro-ruși locali transferă în mod artificial credibilitate și legitimitate unor mesaje anti-europene. Astfel, are loc un proces de „spălare informațională”, mecanismul urmărit fiind unul de „validare externă” - publicului i se induce ideea că criticile la adresa UE nu provin din propaganda rusă, ci din „dezbaterea occidentală însăși”.

La sfârșitul lunii noiembrie 2025, în spațiul informațional al Republicii Moldova a fost introdus și amplificat raportul intitulat „A Shield Against Democracy: How the Democracy Shield Protects the EU from the Electorate”, publicat de think-tank-ul MCC Brussels. Documentul promovează teza conform căreia inițiativa Comisiei Europene denumită „Democracy Shield”, menită să protejeze și să întărească democrațiile din Uniunea Europeană ar reprezenta, în realitate, un

instrument de control al opiniei publice, utilizat de Uniunea Europeană și de autoritățile de la Chișinău pentru a limita libertatea de exprimare și a manipula alegerile.

Autorul raportului este Norman Lewis (*Imaginea 1*) un academician cu opinii anti-UE, afiliat think-tank-ului MCC Brussels, ce promovează constant o agendă pro-rusă. În acest raport el susține că UE ar institui un sistem de cenzurare a opoziției³, acuză presupusa ingerință a UE în alegerile din RM, neagă pericolul dezinformării⁴ și promovează mesaje conspiraționiste privind folosirea ONG-urilor pentru promovarea intereselor elitelor⁵. Discursul a fost rapid preluat și distribuit masiv de actori politici, canale media (printre care KP Moldova, TV6-Moldova, Mir Gagauzii, „Primul în Moldova”, Netipicinaia Moldova News) și lideri de opinie din Republica Moldova cunoscuți la rândul lor pentru alinierea lor la agenda pro-rusă. Aceștia au utilizat raportul ca sursă de „validare occidentală” pentru a consolida narative deja existente în spațiul informațional local, potrivit cărora UE ar urmări limitarea libertății de exprimare și manipularea proceselor electorale.

Reutilizarea coordonată a conținutului, fără contextualizare critică și cu accent selectiv pe elemente compatibile cu mesajele anti-UE, indică un mecanism clasic de influență indirectă, în care convergența ideologică dintre sursa occidentală și actorii locali permite transferul de credibilitate și amplificarea impactului manipulativ asupra publicului intern.

Distribuția sincronizată indică un mecanism de „spălare informațională”, prin care un produs aparent occidental este utilizat pentru a legitima narative ostile UE și a delegitima cooperarea europeană a Republicii Moldova.

Imaginea 1

³ https://x.com/Norm_Lewis/status/1993968827328286792,

https://x.com/Norm_Lewis/status/1956375644839002284, https://x.com/Norm_Lewis/status/1932015578446754057

⁴ https://x.com/Norm_Lewis/status/1993850838482341971

⁵ https://x.com/Norm_Lewis/status/1895151482447544417, https://x.com/MCC_Brussels/status/1902662426497024463, https://x.com/Norm_Lewis/status/1888174312168792527

Studiul de caz 3: Utilizarea presei internaționale cu afilieri pro-ruse pentru a denigra RM în spațiul informațional european (cazul „Il Giornale d’Italia”)

Obiectiv manipulatoriu

Publicarea unor materiale în publicații occidentale, precum în studiul de caz prezentat, urmărește credibilizarea unor narative ostile, astfel încât acestea să poată fi ulterior reimportate în spațiul informațional intern ca „evaluări independente din Occident”. Pe plan intern, această tactică favorizează obiectivul mai larg de erodare a sprijinului public pentru parcursul european și de legitimare a actorilor politici și a oligarhilor vizați de acțiuni judiciare, prin prezentarea acestora drept victime ale represiunii politice.

Obiectivul utilizării presei internaționale pro-ruse este delegitimarea externă a Republicii Moldova ca stat candidat la UE, prin inducerea percepției că reformele democratice și judiciare sunt simulate, selective sau motivate politic. În cazul analizat, scopul specific este compromiterea luptei anticorupție și a reformei justiției prin asocierea lor cu practici autoritare, subminarea încrederii partenerilor europeni în angajamentele asumate de Chișinău și alimentarea discursului conform căruia Republica Moldova nu îndeplinește standardele democratice necesare aderării la UE.

Asocierea autorilor unor astfel de materiale și articole cu rețele și platforme cunoscute public pentru promovarea narativelor Federației Ruse indică o potențială strategie deliberată de influență, care exploatează canale media occidentale pentru a masca originea și intenția reală a mesajelor promovate.

Pe 20 decembrie, „Il Giornale d’Italia”⁶ a postat un articol despre RM intitulat „Moldova, lupta împotriva corupției sau represiunii oponenților? Experții se tem pentru independența judiciară în țara candidată la UE”.

Articolul promovează teze recurente în propaganda pro-rusă, potrivit cărora sistemul judiciar ar fi controlat politic de executiv, statul fiind asociat cu practici autoritare incompatibile cu standardele democratice europene. Publicația sugerează implicit că Republica Moldova nu îndeplinește criteriile necesare pentru aderarea la UE, folosind argumente legate de „justiție selectivă” și „persecuție politică”.

The screenshot shows the top portion of a news article on the website 'IL GIORNALE D'ITALIA'. The page header includes the date 'sabato, 27 dicembre 2025', the site name, and a search bar. Below the header is a navigation menu with categories like 'Politica', 'Esteri', 'Cronaca', etc. The main article title is 'Moldova, lotta alla corruzione o repressione degli oppositori? Esperti temono per l'indipendenza giudiziaria nel paese candidato all'UE'. The byline is 'di Pietro Stramezzi' and the date is '19 Dicembre 2025'. A large image shows a woman in a black top sitting at a desk with a microphone, looking towards the camera. To her left is a small flag of Romania. The right side of the screenshot shows a 'Articoli Recenti' section with three smaller article thumbnails and titles.

Imaginea 2

⁶ [https://archive\[.\]ph/O06n8](https://archive[.]ph/O06n8)

Cazul Vladimir Plahotniuc este exploatat ca exemplu central, fiind prezentat ca un proces viciat și neechitabil, lipsit de legitimitate, în linie cu narativul conform căruia lupta împotriva corupției este direcționată exclusiv împotriva rivalilor politici. Aceste mesaje au fost ulterior importate în spațiul informațional intern și prezentate drept „dovezi” externe pentru a susține narative privind caracterul selectiv al luptei anticorupție și persecuția politică a opoziției și astfel ca validare externă pentru contestarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova.

Autorul articolului este Pietro Stramezzi (dublă cetățenie italiană și rusă, nume întreg Pietro Veniamin Andreevici Stramezzi) un purtător al narativelor FR în spațiul european. Stramezzi a oferit un interviu pentru RussiaToday⁷, descriindu-se drept „Președintele comitetului Milan al organizației Stop The War”(„lobby de presiune pentru oprirea ajutorului oferit de Italia pentru UA și împotriva rusofobiei” - descriere oferită de Stramezzi). Conform Rossotrudnicestvo⁸ (Росотрудничество), Pietro Stramezzi este președintele Asociației Culturale Internaționale „Prietenii Rusiei”. Momentan este „șef pe proiecte internaționale în cadrul unei companii petroliere”.

Studiul de caz 4: Specularea algoritmilor social media. Campanii de manipulare prin rețele de conturi inautentice pe platforma digitală TikTok

Obiectiv manipulatoriu

Această tehnică este folosită pentru a conferi o popularitate falsă unui subiect și respectiv a manipula percepția publică. Astfel, mesaje/narative ostile sunt promovate artificial și făcute să pară legitime, indiferent de susținerea lor reală în societate. Prin exploatarea algoritmilor de recomandare (implicarea rapidă, repetiție, volum, sincronizare) actorii ostili forțează intrarea unor mesaje în fluxurile principale de conținut/informații ale utilizatorilor, ocolind filtrele editoriale și mecanismele tradiționale de validare a informației.

În plan strategic, această tehnică este utilizată pentru a crea impresia de consens social larg, indignare colectivă sau sentiment de urgență, inducând publicului ideea și sentimentul că „toată lumea vorbește despre asta”. Rețelele de conturi inautentice permit testarea rapidă a mesajelor, amplificarea selectivă a conținutului favorabil și suprimarea vizibilității mesajelor alternative, prin inundarea spațiului informațional cu conținut repetitiv și emoțional. În context electoral sau de criză, obiectivul devine influențarea comportamentului civic (vot, protest, retragere din participarea democratică, etc.), erodarea încrederii în instituții și polarizarea societății, fără asumarea publică a sursei reale a influenței.

Cazul studiat a avut drept scop distorsionarea spațiului informațional, subminarea încrederii în autoritățile statului, precum și afectarea încrederii publice în instituțiile democratice și în parcursul european al Republicii Moldova.

După alegerile din Republica Moldova a fost identificată mobilizarea rețelelor de conturi inautentice pe platformele de social media. Spre exemplu, una din rețelele documentate, formată din 119 conturi inautentice de pe TikTok, au fost activate imediat după scrutin cu scopul de a influența forțat opinia publică. Activitatea lor a constat în generarea și distribuirea coordonată de

⁷ [https://archive\[.\]ph/0GofA](https://archive[.]ph/0GofA)

⁸ [https://archive\[.\]ph/spJL2](https://archive[.]ph/spJL2)

conținut (în mare parte generat de IA), comentare masivă și interacțiuni reciproce sincronizate și coordonate cu postările (like/share/comment) pentru a menține artificial anumite subiecte pe agenda publică și/sau a amplifica vizibilitatea acestora.

În perioada 1 octombrie - 31 decembrie 2026, aceste conturi au generat și distribuit 5.588 de postări, care au acumulat aproximativ 50 de milioane de vizualizări/afișări, 104 mii de comentarii, circa 1,5 milioane de reacții/interacțiuni și aproximativ 250 de mii de distribuiri. Volumul ridicat de conținut și dinamica interacțiunilor indică o activitate susținută și neorganică, orientată spre maximizarea impactului în spațiul informațional.

Scopul principal al rețelei a fost crearea unui fundal informațional negativ la nivel național, prin repetitivitate și amplificare artificială, conturile au urmărit erodarea încrederii în instituții, creșterea tensiunilor sociale și accentuarea polarizării.

Imaginea 3

Majoritatea mesajelor și subiectelor promovate au fost construite în jurul temei dificultăților economice, cu accent pe inflație, sărăcie, nivelul de salarizare, pensii, compensații, prețurile la energie. Deși prezente drept provocări reale, prin tehnici de amplificare coordonată a mesajelor, acestea au fost exploatate pentru a alimenta și canaliza furia publică împotriva politicilor guvernamentale și a priorităților instituționale.

Suplimentar, mesajele de genul „promisiuni încălcate”, privind întârzieri și diminuarea entuziasmului occidental pentru Republica Moldova și Ucraina, amplificate în mod artificial prin repetiție și promovare sincronizată, au vizat scăderea încrederii în sprijinul occidental și în perspectiva aderării la UE. Această direcție a generat apeluri divergente: pe de o parte către suveranitate/neutralitate, iar pe de altă parte către soluții radicale precum unirea cu România, ambele contribuind la accentuarea polarizării și la fragmentarea consensului public.

Alt set de teme a vizat dezbaterile privind suveranitatea, identitatea și legitimitatea politică, exploatând subiecte precum unirea Republicii Moldova cu România, neutralitatea versus integrarea NATO/UE, gestionarea și vânzarea activelor etc. În paralel, au fost amplificate teme identitare legate de limbă, istorie, proprietățile bisericii și reformele educaționale, precum și acuzații privind manipularea alegerilor, cenzură și abuzuri ale justiției, pentru a intensifica antagonizarea și radicalizarea atitudinilor.

În conținut a fost exploatată constant tema corupției și a discrepanței dintre retorică și realitate, scandaluri privind resursele energetice, contrabandă și trafic de droguri, fraude bancare, finanțare partidelor și procesul de verificare în justiție. Aceste subiecte au fost folosite pentru a contesta credibilitatea guvernării și pentru a proiecta imaginea unui sistem instituțional complice, selectiv sau incapabil să se reformeze.

Rețeaua a menținut vizibil și un fundal de tensiuni geopolitice, prin referințe la războiul din Ucraina, confruntarea Rusia - Occident, creșterea militarizării, migrația și sancțiunile. În această logică, apare recurent avertismentul potrivit cărui Republica Moldova ar fi un „pion” sau „zonă tampon” în competițiile dintre marile puteri. Exploatând și alimentând constant frica, este consolidată percepția de nesiguranță și vulnerabilitate strategică.

Studiul de caz 5: Reconfigurarea rapidă a infrastructurilor FIMI după expunere publică: studiul de caz REST Media

Obiectiv manipulatoriu

Obiectivul acestei tactici este asigurarea continuității operaționale a unei infrastructuri de manipulare și inferență informațională ostilă după ce a fost documentată și expusă public. Astfel, prin reconfigurări tehnice rapide, se urmărește reducerea costurilor reputaționale și a riscului de intervenție externă pentru responsabilizare, cum ar fi măsuri de blocare, sancționare sau de monitorizare sistematică. Prin reconfigurarea tehnică este evitată nu doar responsabilitatea dar și menținerea capacității de producere și distribuire în continuare a conținutului manipulator.

În cazul prezentat, după ce infrastructura a fost documentată anterior de către CCSCD, și atribuită public unor actori asociați rețelelor informaționale rusești, aceasta a migrat rapid pe alt domeniu și a efectuat o „curățare” parțială a urmelor digitale care indicau legături directe cu Rybar. Acest procedeu a permis menținerea continuității operaționale, chiar și sub o nouă identitate tehnică, continuarea inducerii în eroare a publicului, creând impresia unei platforme noi sau independente.

În urma expunerii publice și a atribuirii REST Media de către CSCCD (Raportul din 3 octombrie, 2025⁹) rețelei informaționale rusești Rybar, a fost observată o reconfigurare rapidă a infrastructurii digitale. Aceasta a inclus migrarea domeniului principal de la restmedia[.]io la restmedia[.]st, realizată la 1 noiembrie 2025, indicând o reacție imediată de adaptare post-expunere menită să reducă vizibilitatea legăturilor anterioare și să asigure continuitatea operațională. Domeniul inițial restmedia[.]io, găzduit anterior pe Cloudflare la adresele IP 104.21.81.xxx și 172.67.16x.xx, a fost închis la data de 01.11.2025. În aceeași zi, a fost înregistrat noul domeniu restmedia[.]st, găzduit pe Cloudflare la adresele IP 104.21.5x.xx și 172.67.170.xxx.

restmedia.io historical A data					
A	AAAA	MX	NS	SOA	TXT
IP Addresses	Organization	First Seen	Last Seen	Duration Seen	
104.21.81.152		2025-06-20 (6 months)	2025-11-03 (1 month)	5 months	
172.67.162.64					

restmedia.st historical A data					
A	AAAA	MX	NS	SOA	TXT
IP Addresses	Organization	First Seen	Last Seen	Duration Seen	
104.21.55.72		2025-11-01 (1 month)	2025-12-09 (today)	1 month	
172.67.170.161					

Imaginea 4

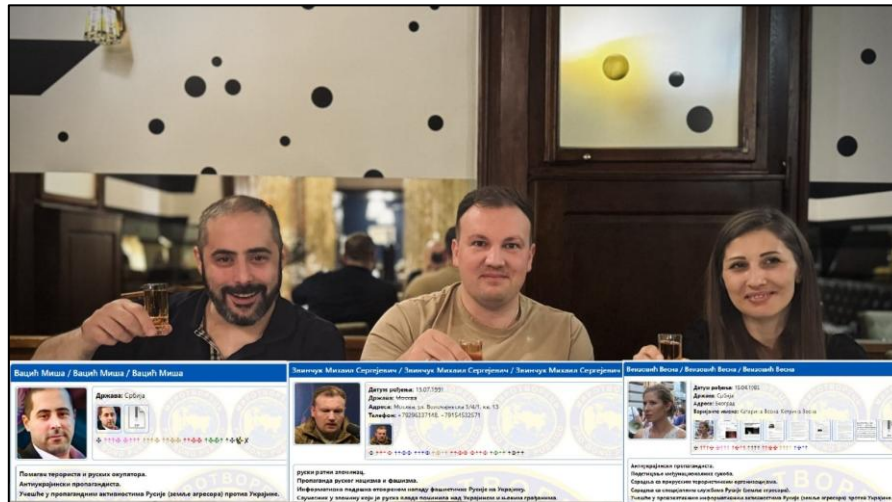
⁹ <https://stratcom.md/interferenta-informationala-a-rusiei-asupra-proceselor-democratice-din-republica-moldova/>

Analiza tehnică a indicat ștergerea unor metadate care făceau anterior referire directă la Rybar, rețea informațională cunoscută afiliată Federației Ruse. Cu toate acestea, au rămas indicatori tehnici consistenți, inclusiv structuri de fișiere și terminologie în limba rusă.

Anterior, DFRLab¹⁰ a identificat-o pe Vesna Veizović ca figură centrală în REST Media. Într-un interviu pe canalul YouTube "Informer", Veizović a recunoscut public rolul său în REST Media și a confirmat asistența primită de la echipa Rybar (Imaginea 5). Pe contul său de Facebook¹¹, Veizović a publicat o fotografie de la o cină cu Mihail Zvenciuk (fondatorul Rybar), comentând ironic: "Aceasta este acea colaborare cu serviciile speciale ale Rusiei. La cina cu Rybar, Mihail Zvenciuk" (Imaginea 6).

Imaginea 5

Imaginea 6

¹⁰ <https://dfrlab.org/2025/09/23/sanctioned-russian-actor-linked-to-new-media-outlet-targeting-moldova/>

¹¹ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=10229298593563598&set=a.10206537628313692#>

Studiul de caz 7: Asigurarea persistenței infrastructurii de distribuție a conținuturilor de manipulare informațională ostilă prin replicare și migrare. Cazul Hai TV, Trădători și MD 24

Obiectiv manipulatoriu

Această tactică are drept scop continuarea distribuției conținutului manipulator după expunerea publică a infrastructurii digitale prin procedee de reconfigurare, fragmentare și replicare a infrastructurii digitale. Migrarea rapidă a domeniilor, utilizarea infrastructurilor de tip CDN și clonarea conținutului pe platforme multiple permit rețelei să rămână operațională în pofida măsurilor de contracarare. Acest lucru permite menținerea caracterului continuu al manipulării dezbaterii publice și influențarea forțată a opiniei publice mimând legitimitatea sursei emițătoare.

După publicarea în rapoarte anterioare de către CCSCD care au expus infrastructura rețelelor Hai TV, Trădători și MD24, operatorii acestora au implementat o strategie de adaptare tehnică. Între 28 noiembrie și 2 decembrie 2025, mai multe domenii au fost migrate pe infrastructura Cloudflare, iar conținutul a fost replicat pe noi domenii precum moldova-check[.]com, moldovalife[.]com și mldregion[.]com.

Observând aceste mișcări și analizând noua infrastructură, s-a constatat migrarea mai multor domenii de pe serverele vechi (185.11.145.xxx, 185.11.145.xxx) către o platformă Cloudflare CDN, identificată prin adresele IP 104.21.x.x și 172.67.x.x.

Domeniile hai-tv[.]me și tv-hai[.]com au fost înregistrate direct pe infrastructura Cloudflare, fără istoric anterior de IP-uri. Conexiunea cu site-urile precedente (haitv) a fost stabilită prin analiza codului sursă identic și menținerea aceluiași identificator Google Tag utilizat anterior.

În cazul "Tradatori", autorii au aplicat o strategie diferită, creând domeniile moldova-check[.]com și moldovalife[.]com (anterior site despre natura RM) care reproduc același conținut sub nume diferit.

moldova-check[.]com și moldovalife[.]com au fost mutate pe IP-urile 185.11.145.xxx și 185.11.145.xxx la data de 28.09.2025. La doar două zile distanță, ambele domenii au fost migrate pe același IP 202.155.1x.xx.

Analiza a identificat utilizarea aceluiași Google Tag pentru monitorizarea traficului, erori ortografice identice în codul sursă și sincronizarea migrărilor, indicând o coordonare centralizată.

Clusterul MD24 a fost anterior atribuit de către think-tank-ul DFRLab ca fiind afiliat Russia Today, iar noile configurări confirmă persistența legăturilor operaționale.

Studiul de caz 8: Exploatarea simbolurilor statului pentru erodarea încrederii instituționale. Cazul schemelor financiare frauduloase

Obiectiv manipulativ

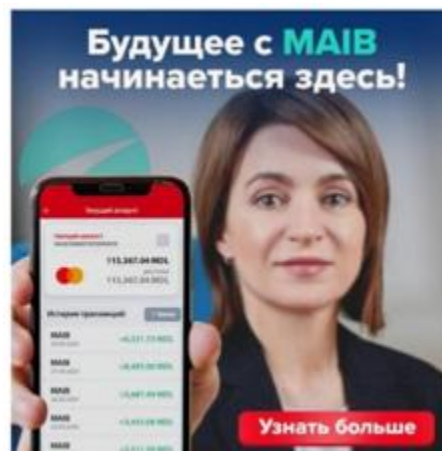
Această tactică are un efect negativ dublu - pe de o parte, prin exploatarea încrederii publice în instituțiile statului și utilizarea abuzivă a simbolurilor oficiale, (Președinția Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor, instituții bancare) sunt promovate scheme financiare frauduloase pentru obținerea ilegală de beneficii materiale și date personale; pe de altă parte, este subminarea percepției de competență și autoritate a instituțiilor publice.

Chiar și în absența unei coordonări externe directe, astfel de comportamente online creează vulnerabilități informaționale care sunt exploatare sistematic de actori maligni - sunt generate mesaje care alimentează percepția de nesiguranță, neîncredere în autorități și, implicit, în procesele democratice. Chiar și în situațiile în care este cunoscut faptul că demnitarul nu are legătură cu presupuse fraude, se urmărește inducerea în eroare a cetățenilor prin asocierea repetată, la nivel subconștient, a temelor de „fraudă” și „minciună” cu imaginea liderilor naționali. Această conectare artificială, menținută constantă în spațiul informațional, are ca efect erodarea treptată a încrederii în autorități și delegitimarea comunicării oficiale.

Prin crearea mai multor site-uri aproape identice din punct de vedere tehnic, găzduite pe aceeași infrastructură și promovate agresiv, operatorii urmăresc exploatarea încrederii publice în instituțiile statului pentru a induce în eroare cetățenii și a obține date personale și financiare.

În octombrie 2025 a fost documentată o campanie de fraudă digitală care utiliza imaginea președintei Republicii Moldova, a Ministerului Finanțelor și a băncii MAIB pentru a promova scheme financiare false (Imaginea 9). Au fost identificate cel puțin 11 website-uri active, găzduite pe infrastructură Cloudflare, toate utilizând același template de cod (Tabel 1).

Toate cele 11 domenii identificate utilizează adrese IP din range-ul 104.21.x.x și 172.67.x.x pentru IPv4, respectiv 2606:4700:30xx pentru IPv6, care sunt specifice infrastructurii Cloudflare CDN, indicând o configurație tehnică comună.

Imaginea 9

Tabel 1. Website-urile înregistrate

Nr.	Domeniu	IPv4	IPv6
1.	https://vaulthill.xyz ¹²	104.21.75.xxx	2606:4700:3030::ac43:bxxx
		172.67.18x.xx	2606:4700:3035::6815:4xxx
2.	https://torvexa.digital ¹³	104.21.66.xxx	2606:4700:3030::ac43:dxxx
		172.67.2xx.x	2606:4700:3037::6815:4xxx
3.		104.21.8x.xx	2606:4700:3030::6815:5xxx

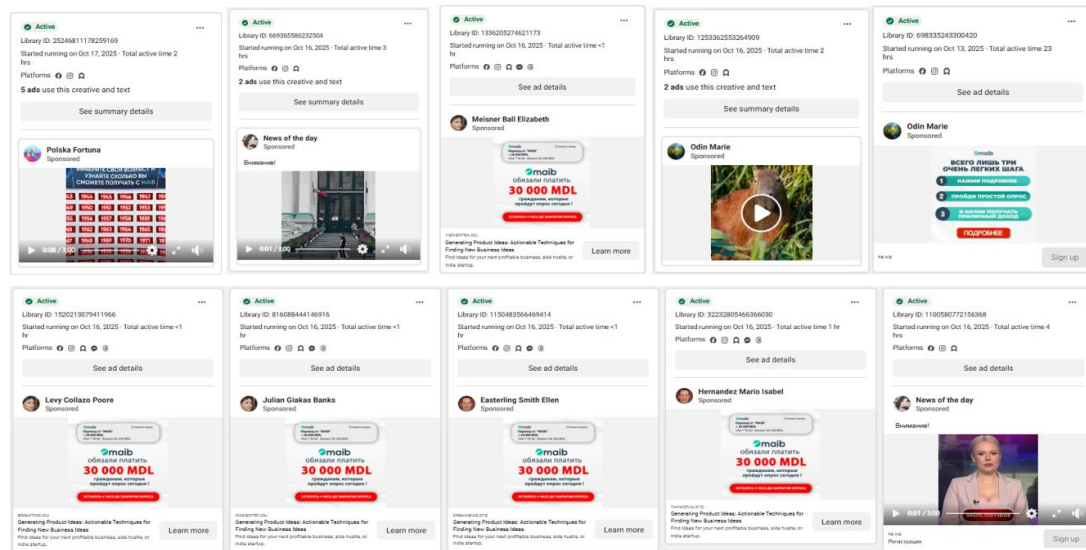
¹² <https://archive.ph/OdFzd>

¹³ <https://archive.ph/5HnuZ>

	https://sendelium.icu ¹⁴	172.67.210.xxx	2606:4700:3033::ac43:dxxx
4.	https://rivano.it.com ¹⁵	104.21.25.xxx	2606:4700:3030::6815:1xxx
		172.67.134.xxx	2606:4700:3034::ac43:8xxx
5.	https://mistpath.xyz ¹⁶	104.21.93.xxx	2606:4700:3033::ac43:dxxx
		172.67.21x.xx	2606:4700:3035::6815:5xxx
6.	https://postcolonialwriting.digital/ ¹⁷	104.21.66.xxx	2606:4700:3030::6815:4xxx
		172.67.20x.xx	2606:4700:3031::ac43:cxxx
7.	https://viewentra.icu ¹⁸	104.21.40.xxx	2606:4700:3033::ac43:9xxx
		172.67.15x.xx	2606:4700:3034::6815:2xxx
8.	https://brightino.icu ¹⁹	104.21.52.xxx	2606:4700:3034::ac43:cxxx
		172.67.20x.xx	2606:4700:3035::6815:3xxx
9.	https://kindentry.icu ²⁰	104.21.96.xxx	2606:4700:3030::ac43:b5xx
		172.67.181.xxx	2606:4700:3034::6815:6xxx
10.	https://dreamenio.xyz/ ²¹	104.21.28.xxx	2606:4700:3031::6815:1xxx
		172.67.147.xxx	2606:4700:3033::ac43:9xxx
11.	https://thinkovia.xyz/ ²²	104.21.73.xxx	2606:4700:3030::6815:4xxx
		172.67.16x.xx	2606:4700:3037::ac43:axxx

Promovarea a fost realizată prin publicitate plătită pe Facebook (Imaginea 10) și prin pseudo site-uri de știri. Analiza codului sursă a indicat existența a peste 70 de website-uri similare, generate automat din același model, ceea ce demonstrează o capacitate industrială de scalare a fraudei.

Promovarea pe Facebook

Imaginea 10

- ¹⁴ <https://archive.ph/q6wVn>
- ¹⁵ <https://archive.ph/4istK>
- ¹⁶ <https://archive.ph/Lmi0>
- ¹⁷ <https://archive.ph/tBiIE>
- ¹⁸ <https://archive.ph/yvSkL>
- ¹⁹ <https://archive.ph/BS3u0>
- ²⁰ <https://archive.ph/QsybC>
- ²¹ <https://archive.ph/C2qQe>
- ²² <https://archive.ph/ncuV0>

IV. Măsuri pentru creșterea rezilienței partenerilor civili

Cazuistica prezentată evidențiază faptul că operațiunile MIIS nu pot fi contracarate eficient exclusiv prin intervenții instituționale punctuale sau prin reacții izolate ale actorilor civili. Natura adaptivă, trans-sectorială și persistentă a acestor amenințări impune o abordare de tip whole-of-society, bazată pe interacțiune constantă, schimb de informații, coordonare și consolidarea încrederii reciproce între stat, mass-media, societatea civilă, mediul academic și sectorul privat.

Din perspectiva Centrului, creșterea rezilienței informaționale a partenerilor civili presupune:

- instituționalizarea unor formate regulate de dialog și cooperare. Mass-media și organizațiile societății civile pot beneficia de spații structurate de interacțiune cu experții (Centrul, dar și din alte instituții), în care să fie discutate tipare de manipulare emergente, studii de caz relevante și tendințe generale ale mediului informațional, fără a intra în detalii sensibile sau operative. Astfel de formate contribuie la dezvoltarea unei înțelegeri comune a amenințării și la alinierea răspunsurilor publice.
- sprijinul metodologic și de capacitate. Centrul poate susține partenerii civili prin oferirea de ghiduri, instrumente de lucru și sesiuni de instruire adaptate diferitelor categorii de actori - jurnaliști, fact-checkeri, comunicatori din ONG-uri, formatori sau lideri comunitari. Accentul este pus pe recunoașterea timpurie a TTP-urilor MIIS, evitarea amplificării involuntare a narativelor ostile și integrarea contextului strategic în materialele publice.
- sincronizarea mai bună între actorii civili înșiși. Centrul încurajează cooperarea dintre redacții, organizații neguvernamentale și mediul academic pentru schimb de bune practici, corelarea mesajelor și dezvoltarea de inițiative comune de conștientizare și reducerea fragmentării răspunsurilor la atacurile informaționale.
- consolidarea mecanismelor de semnalare și feedback. Partenerii civili sunt încurajați să comunice către Centru și alte instituții ale statului observațiile proprii privind tendințe de dezinformare, campanii coordonate sau vulnerabilități recurente ale publicului. Acest schimb bidirecțional contribuie la o mai bună conștientizare situațională la nivel național și permite adaptarea timpurie a mesajelor publice și a acțiunilor de prevenire.
- Acțiuni de educație și alfabetizare media informațională, adresate unor segmente diverse ale populației. Centrul promovează dezvoltarea și susținerea unor programe realizate în parteneriat cu societatea civilă și mediul educațional, care să combine educația critică cu explicarea modului în care funcționează manipularia informațională în contexte reale. Astfel de inițiative contribuie pe termen lung la reducerea vulnerabilității sociale exploatate de actorii maligni.

Prin aceste măsuri, abordarea whole-of-society devine un mecanism practic de consolidare a rezilienței democratice, în care Centrul nu acționează izolat, ci ca nod de coordonare, sprijin și facilitare între instituțiile statului și actorii civili.

V. Concluzii

Exemplele evidențiate confirmă că amenințările MIIS la adresa Republicii Moldova sunt persistente, adaptive și multidimensionale.

Eforturile externe nu provin exclusiv din partea Federației Ruse în mod direct, dar sunt implicați și actori pro-ruși din spațiul european, actori politici, media sau ONG-uri cu conexiuni cu Federația Rusă.

Măsuri de alfabetizare media sunt esențiale, dar deja nu sunt suficiente în absența unei abordări pro-active, coordonate și de tip „întreaga societate” orientată spre consolidarea rezilienței societale. Centrul consideră că parteneriatul cu mass-media și societatea civilă este un element-cheie al rezilienței democratice.

Înțelegerea tiparelor de manipulare și a modului de operare al actorilor maligni reprezintă un prim pas necesar pentru protejarea spațiului informațional și a parcursului democratic al Republicii Moldova.